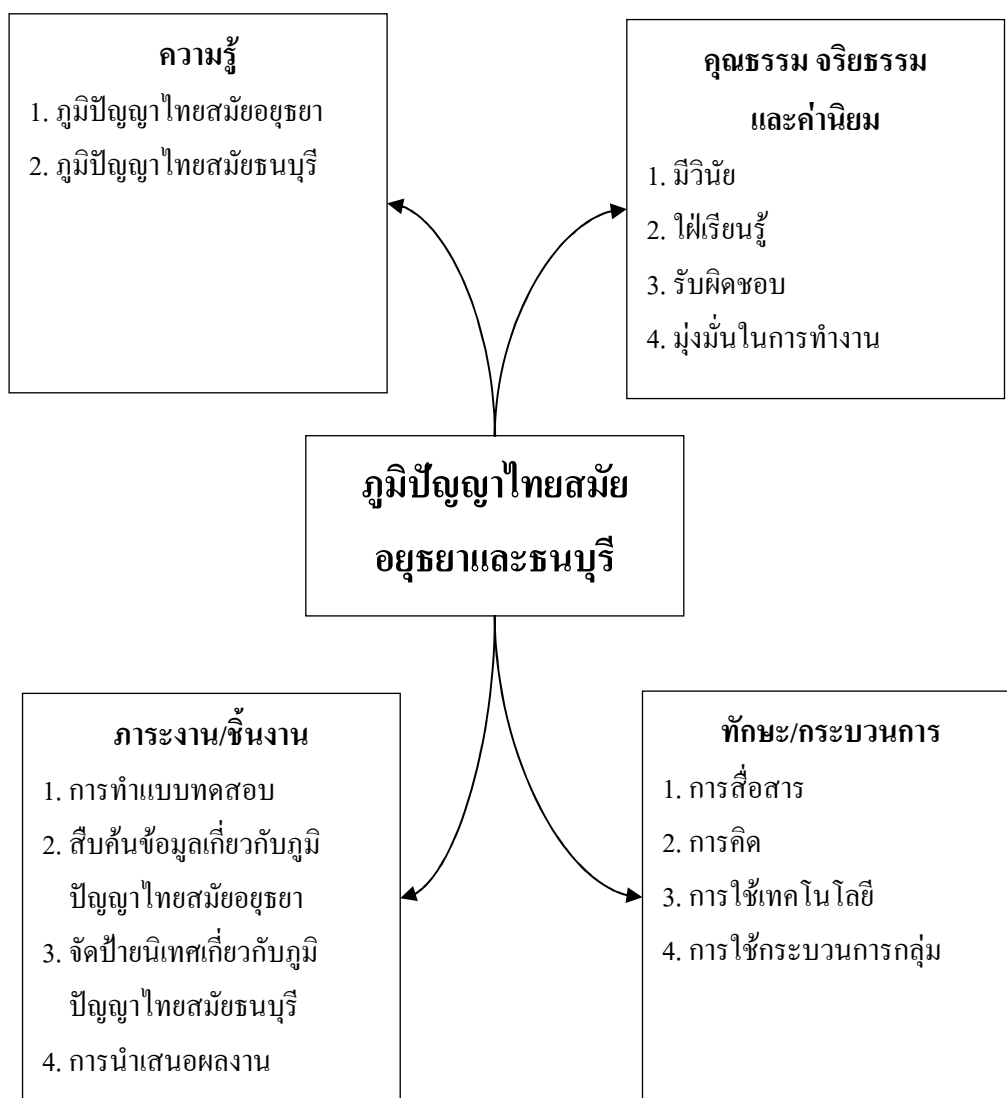

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดขั้นปี • อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ (ส 4.3 ป. 5/4)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ภูมิปัญญาเกิดจากความคิด ความชำนาญ หรือทักษะที่มนุษย์สามารถถ่ายทอดกันมา หรือได้รับจากประสบการณ์โดยตรง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีส่วนใหญ่จะถ่ายทอดออกมาทางด้านศิลปวัฒนธรรม	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีมีผลต่อภูมิปัญญาไทยในปัจจุบันอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... <ol style="list-style-type: none"> 1. คำสำคัญ ได้แก่ พระปรางค์ พระพุทธรูปทรงเครื่อง เจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง เงินพดด้วง พระแท่นบรรทม 2. ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาที่ถ่ายทอดออกมาทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ คือ ศิลปกรรม 3. ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีที่สำคัญ ได้แก่ ภูมิปัญญาเกี่ยวกับศิลปกรรม 	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... <ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา 2. บอกวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยา 3. อธิบายและยกตัวอย่างภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี 4. บอกวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี
ขั้นที่ 2 ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
1. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา 1.2 จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี 	
2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 1) การทดสอบ 2) การประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ <ol style="list-style-type: none"> 1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ	4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ
3. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน 3.1 ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึก ของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง 3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี กระบวนการกลุ่ม 3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี	เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาที่ถ่ายทอดออกมาทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ คือ ศิลปกรรม เช่น สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม วรรณกรรม และการค้า

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ (ส 4.3 ป. 5/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและยกตัวอย่างภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาได้ (K, P)
- เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมไทย (A, K)
- บอกวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาได้ (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
<ol style="list-style-type: none"> ทดสอบก่อนเรียน ซักถามความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา
- ศิลปะ ➡ จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา
- การงานอาชีพ ➡ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยา

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
3. ครูให้นักเรียนดูภาพพระปรางค์วัดพุทธไสยาจารย์ แล้วถามนักเรียนว่าเคยเห็นหรือรู้จักหรือไม่ มีความสำคัญอย่างไร ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ครูสรุปเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

4. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา
5. ครูถามนักเรียนว่ารู้จักภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยาหรือไม่ ถ้ารู้จักมีอะไรบ้าง นักเรียนตอบ แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม
6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-6 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยาว่ามีอะไรบ้าง แล้วบันทึกลงในแบบการสืบค้นข้อมูล
7. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา จากนั้นครูให้นักเรียนบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้
8. ครูอธิบายสาระสำคัญของสิ่งที่เรารักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยครูให้ความรู้เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนเอง ประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ซึ่งในท้องถิ่นสามารถนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติได้ด้วยการช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติซึ่งเป็นของส่วนรวม เป็นของท้องถิ่น ถ้าเรารักท้องถิ่นเราต้องทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต้องช่วยกันดูแลรักษาเพื่อไม่ให้ทรุดโทรม และให้มีความคงทนเพื่อที่จะได้อยู่คู่กับท้องถิ่น พร้อมแสดงภาพประกอบการอธิบาย เช่น เจดีย์พระพุทธรูป
9. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

10. ครูให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและวิธีอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยาเพื่อเผยแพร่ความรู้
11. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและวิธีอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยาในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

12. ครูยกตัวอย่างและแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 5 สรุป

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง กฎมณียาไทยสมัยอยุธยาโดยบันทึกลงในสมุด

8. กิจกรรมเสนอแนะ

- ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ภาพพระปรมาภิไธยทศพร
3. แบบบันทึกการสืบค้นข้อมูล
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา
5. แบบบันทึกความรู้
6. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
 แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้
 แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี	เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีที่สำคัญ ได้แก่ ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับศิลปกรรม เช่น สถาปัตยกรรม จิตรกรรม วรรณกรรม และการค้า

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ (ส 4.3 ป. 5/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายและยกตัวอย่างภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรีได้ (K, P)
- เห็นคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรี (A, K)
- บอกวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรีได้ถูกต้อง (K, P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี 3. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็น รายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

6. แนวทางบูรณาการ

- ภาษาไทย ➡ ฟัง พูด อ่าน และเขียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี
- ศิลปะ ➡ จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนดูภาพพระแท่นบรรทมในสมัยธนบุรี แล้วถามว่ามีความสำคัญอย่างไร นักเรียน

ตอบ ครูอธิบายสรุปเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

3. ครูอธิบายประเด็นความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี
4. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีจากหนังสือเรียน
5. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนจับสลากเลือกเรื่องที่ศึกษาต่อไป

กลุ่มที่ 1 ศิลปกรรม

กลุ่มที่ 2 วรรณกรรม

กลุ่มที่ 3 การค้า

สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่ได้รับผิดชอบ แล้วนำข้อมูลมาจัดทำป้ายนิเทศนำเสนอหน้าชั้นเรียน และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน

6. ครูให้นักเรียนลงคะแนนคัดเลือกป้ายนิเทศ เพื่อนำมาติดที่บอร์ดหน้าชั้นเรียน
7. ครูให้นักเรียนรวบรวมภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร อินเทอร์เน็ต นำมาจัดทำเป็นสมุดภาพพร้อมทั้งเขียนวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรีให้คงอยู่คู่กับคนไทยตลอดไป จากนั้นครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและหาภาพเกี่ยวกับศิลปกรรมและวรรณกรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน บันทึกลงในสมุดสมุดนำมาส่งครู ครูสรุปเพิ่มเติม

8. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

9. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี
10. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำหน่วยการเรียนรู้ ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ป. 5 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

11. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีที่รู้จักว่าทำให้เกิดความภาคภูมิใจอย่างไรบ้าง

12. ครูให้นักเรียนทำแผนพับเรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี เพื่อเผยแพร่ความรู้

ขั้นที่ 5 สรุป

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี โดยเขียนเป็นแผนที่ความคิด
14. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและช่วยกันเฉลยคำตอบ

